

Beleidsuitgangspunten zonnepanelen

Inleiding

De afgelopen tijd zijn er in de gemeente Voorst initiatieven geweest om zonnepanelen te plaatsen op de grond. Deze stuiten planologisch gezien op beperkingen. Het bestemmingsplan Buitengebied staat bijvoorbeeld toe dat er een gezamenlijke oppervlakte van maximaal 20 m² aan andere bouwwerken per bouwperceel aanwezig mag zijn. In de praktijk blijkt dat hiermee niet voldoende ruimte overblijft om een zonnepanelenopstelling van enige betekenis te realiseren, omdat er in de meeste gevallen al andere bouwwerken aanwezig zijn. De gemeente Voorst staat positief tegenover het lokaal opwekken van hernieuwbare energie en om deze reden wordt nader beleid geformuleerd ten aanzien van de realisatie van opstellingen met zonnepanelen. Het gaat om kleinschalige opstellingen voor met name particuliere huishoudens.

Hoofdlijn beleid

De voorkeur van de gemeente Voorst gaat uit naar het plaatsen van zonnepanelen op bestaande gebouwen/bouwwerken. Als dit niet uitvoerbaar is of plaatsing tot een niet passen beeld leidt, dan is plaatsing mogelijk binnen het bouwvlak. Mochten beide voorgaande alternatieven niet uitvoerbaar zijn dan kan het onder voorwaarden mogelijk gemaakt worden om buiten het bouwvlak zonnepanelen te plaatsen. Hierbij is als uitgangspunt gekozen een opstelling van maximaal 20 m², met een maximale hoogte van 1,50 m. Een opstelling met deze maatvoering biedt voldoende mogelijkheden om in de eigen huishoudelijke elektriciteitsbehoefte te voorzien. Een opstelling van deze relatief beperkte schaal is bovendien landschappelijk goed in te passen.

In onderstaande worden de drie mogelijkheden nader bepaald.

Optie 1: Zonnepanelen op bestaande gebouwen/bouwwerken

Het plaatsen van zonnepanelen op bestaande gebouwen of bouwwerken heeft de eerste voorkeur van de gemeente. Dit is vergunningvrij mogelijk, uitgezonderd monumenten.

Optie 2: Zonnepanelen binnen het bouwvlak

In die situaties waar plaatsing van zonnepanelen op een bestaand gebouw of bouwwerk niet mogelijk is, kunnen zonnepanelen binnen het bouwvlak worden opgericht. Dit kan mogelijk gemaakt worden met een kleine buitenplanse afwijking tot een maximum oppervlakte van 20 m² voor een opstelling van zonnepanelen met een maximale hoogte van 1.50 meter. De hellingshoek zal 30 à 35 graden bedragen. De oppervlakte zonnepanelen wordt hiermee apart beschouwd en niet meegerekend als aanwezige overige bouwwerken. Plaatsing van de zonnepanelen dient in beginsel plaats te vinden achter de voorgevelrooilijn van de woning. Afhankelijk van de oriëntatie van de woning kan hiervan worden afgeweken.

Optie 3: Zonnepanelen buiten het bouwvlak

Indien zowel optie 1 als optie 2 niet uitvoerbaar is, dan kan onder voorwaarden van landschappelijke inpassing medewerking worden verleend om zonnepanelen buiten het bouwvlak te plaatsen. De aard en mate van de te stellen voorwaarden zijn afhankelijk van het gebied. Plaatsing in de uiterwaarden en de ingepolderde uiterwaarden is uitgesloten. Plaatsing van zonnepanelen buiten het bouwperceel is in deze gebieden in strijd met de doelstellingen van landschappelijke kwaliteit en waterstaatkundige voorwaarden. In de veenontginning Nijbroek en de kampenontginningen is plaatsing uitsluitend mogelijk onder zeer stringente landschappelijke voorwaarden. Daarbij moet gedacht worden aan een adequate inpassing en een toepassing van donkere materialen (mat zwart/antraciet). De strenge voorwaarden zijn noodzakelijk omdat deze gebieden kwetsbare landschappelijke kwaliteiten bevatten. De gebiedstypering is gebaseerd op de het

LOP (zie bijgevoegde kaart). Uiteraard gelden ook hier de afmetingen zoals genoemd bij optie 2.

Uitvoering kan mogelijk gemaakt worden met een kleine buitenplanse afwijking. Voor een kleine buitenplanse afwijking zal de gebruikelijke procedure, met advisering via het platform ruimte, worden gevoerd.

Toelichting

De beleidsregels voorzien in een kader voor het plaatsen van zonnepanelen op de grond. In de huidige bestemmingsplannen is het plaatsen van zonnepanelen op de grond ("in het vrije veld") maar zeer beperkt mogelijk. De gemeente Voorst is een voorstander van het opwekken van hernieuwbare energie. Om die reden wil de gemeente met deze beleidsregel duidelijkheid scheppen over de mogelijkheden om zonnepanelen te plaatsen op de grond.

Op bestaande daken en gebouwen is plaatsing van zonnepanelen bij recht mogelijk, uitgezonderd monumenten. De voorkeur van de gemeente gaat in zijn algemeenheid uit naar deze wijze van plaatsing, omdat op deze wijze de effecten op het landschap gering zijn. De gemeente wil echter ook ruimte bieden voor andere vormen van plaatsing van zonnepanelen en wil met deze beleidsregel duidelijk maken dat medewerking onder voorwaarden verleend kan worden met toepassing van de kleine buitenplanse afwijking zoals die in het Bor (Besluit omgevingsrecht) is opgenomen. Soms is een dak niet geschikt (door bijvoorbeeld vorm, plek, omvang, monumentenstatus) voor een nette of passende plaatsing en dan biedt deze regeling een alternatief.

Met deze beleidsuitgangspunten wordt het mogelijk om, onder voorwaarden, met een buitenplanse afwijking 20 m² zonnepanelen op de grond te realiseren, zowel binnen als buiten het bouwvlak. Binnen het bouwvlak dienen de zonnepanelen in beginsel achter de voorgevelrooilijn te worden geplaatst. Hiervan kan worden afgeweken als de oriëntatie van de woning daarvoor aanleiding geeft, bijvoorbeeld als de woning (voormalige boerderij) met de achterzijde naar de weg is gericht.

De landschappelijke kwaliteiten van de gemeente zijn hoog en divers van aard. Om deze landschappelijke kwaliteiten in de gemeente te ontzien zijn de uiterwaarden en de ingepolderde uiterwaarden uitgesloten van de mogelijkheid om buiten het bouwvlak zonnepanelen op te richten. Vanwege de openheid zijn deze gebieden kwetsbaar voor ruimtelijke ingrepen en bovendien zijn er waterstaatkundige eisen van toepassing, op basis waarvan het aanbrengen van extra obstakels niet is toegestaan.

In de veenontginning Nijbroek en de kampenontginningen is plaatsing alleen mogelijk onder stringente voorwaarden. In de genoemde gebieden worden de landschappelijke kwaliteiten zodanig gewaardeerd dat een beperking in de mogelijkheden voor de opstelling van zonnepanelen verantwoord wordt geacht. Het gaat te ver om in deze gebieden een absoluut verbod toe te passen. Locatie afhankelijk maatwerk is noodzakelijk, daarbij kan het gaan om extra voorwaarden op gebied van landschappelijke inpassing en eisen aan het materiaalgebruik, bijvoorbeeld de kleurstelling van de panelen. De betreffende gebieden zijn vastgelegd in het Landschapsontwikkelingsplan. Op de bijgevoegde kaart is de gebiedstypering weergegeven.

Bij het toepassen van de afwijkingsbevoegdheid zal, afhankelijk van de locatie, een landschappelijke afweging worden gemaakt. Dat houdt in dat er in voorkomende gevallen eisen gesteld kunnen worden aan de landschappelijke inpassing (bijvoorbeeld locatie, beplanting).

De oppervlakte van de zonnepanelenopstelling is de oppervlakte van de bodem die door de opstelling wordt bedekt. De hoogte van de zonnepanelen is de afstand tussen het maaiveld en het hoogste punt van de zonnepanelenopstelling.

Vastgesteld door burgemeester en wethouders van de Gemeente Voorst in de vergadering van 8 september 2015.